

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน โทร. ๑๒๙๔

ที่ กษ.๐๘๐๐.๐๔/๔๐๕

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ตามที่กรมได้อนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สน.ตรวจสอบกิจกรรม
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ผลการตรวจสอบ	แนวปฏิบัติ
<p>๑. หน่วยงานไม่มีข้อมูลติดตามประเมินผลกิจกรรม หลังเสร็จสิ้นโครงการ ซึ่งจะ เป็น ข้อมูลสนับสนุน ด้านประสิทธิภาพพื้นที่เกษตรกรรมในการกักเก็บน้ำ การเพิ่มคาร์บอนในดิน และการป้องกันการชะล้างพังทลาย ของดิน</p> <p>๒. ขาดการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ ในการปลูกกล้าไม้และดูแลรักษาหลังการปลูก</p> <p><u>ผลกระทบ</u></p> <p>๑. ไม่มีข้อมูลสนับสนุนผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน กิจกรรมตามภารกิจกรม</p> <p>๒. โอกาสการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. ความยั่งยืนของกิจกรรม</p>	<p>- หน่วยงานควรกำหนดให้มีการติดตามและ ประเมินผลสัมฤทธิ์หลังดำเนินการกิจกรรมเสร็จสิ้น ในระยะเวลา ๓-๕ ปี เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการเพิ่ม ศักยภาพของดินว่าเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม สามารถนำไปขยายผลต่อไป และตัวชี้วัดกิจกรรม เชิงคุณภาพระดับกรมและหน่วยงาน</p> <p>- หน่วยงานควรรณรงค์ส่งเสริม/สนับสนุนให้เกษตรกร มีความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการปลูกไม้ยืนต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของภาคประชาชน และสอดคล้องกับ หลักการและวิธีการดำเนินการของกิจกรรม</p>

ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรม/โครงการตามภารกิจกรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์
เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน และการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๑. มอบหมายให้ รทพ. ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานของหน่วยงานในกำกับ เพื่อลดจุดอ่อนและ
ผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒. มอบหมาย ผอ.สพข. และ ผอ.สพด. กำกับการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด
และให้ความสำคัญกับขั้นตอนงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

/๓. มอบหมาย...

๓. มอบหมายให้ ตสน. แจ้างเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบมอบหมายตามข้อ ๑ - ๓

๒๒ ๒/๓๑/๒๒

(นางสาวปภาดา พุรังษีโรจน์)
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

สรุปข้อตรวจพบกิจกรรมจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
<https://qrcode.ddd.go.th/upload/index.php/s/tGiliTcOQ4f61rt>

**สรุปข้อตรวจพบกิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. การจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๑.๑ มิได้เผยแพร่ข้อมูลสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ แบบสขร.๑</p> <p>๑.๒ การกำหนดคุณลักษณะหรือขอบเขตงานจ้าง สพด.กำหนด ยังไม่ครอบคลุมข้อมูลที่นัยสำคัญที่มีผลต่อการกำหนดราคากลางและการตรวจรับพัสดุ ได้แก่</p> <p>๑. ชื่อพันธุ์ไม้</p> <p>๒. ขนาดหลุมขุด (กxยxส (ลิท))</p> <p>๓. หลักเกณฑ์การปลูก เช่น ระยะห่างของแต่ละต้นปลูกแบบเชิงเตี้ยหรือ ผสม เป็นต้น</p> <p>๔. ขนาดป้าย</p>	<p>ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนดเกี่ยวกับผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทุกวิธีของหน่วยงาน เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดให้ประชาชนตรวจสอบได้ เป็นรายเดือนทุกเดือนทางระบบสารสนเทศการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลาง และเว็บไซต์หน่วยงาน แม้ว่าเดือนนั้นจะไม่มี การจัดซื้อจัดจ้างก็ตาม (พรบ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ ม.๙ (๘) และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๓๓/ว ๕๖๘ หลว. ๓๐ พ.ย. ๒๕๖๓)</p> <p>พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ม.๘ การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐต้องสอดคล้องกับหลักการความคุ้มค่า โดยพัสดุต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานมีราคาที่เหมาะสม ดังนั้นหน่วยงานจึงต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างให้ชัดเจน เพื่อให้การกำหนดราคากลางและตรวจรับพัสดุเป็นไปโดยถูกต้อง เป็นประโยชน์กับทางราชการ</p>
<p>๒. การดำเนินงานในพื้นที่กิจกรรมลักษณะเป็นการปลูกไม้ยืนต้นในพื้นที่ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำหรือพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ซึ่งการดำเนินงานอาจไม่ได้สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและความคุ้มค่าของโครงการ ดังนี้</p> <p>๒.๑ การจัดหากกล้าไม้ กรณีพันธุ์ไม้เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร แต่ไม่มีหลักฐานที่แสดงว่าพื้นที่ปลูกมีศักยภาพดินที่มีความเหมาะสมที่จะปลูกพันธุ์ไม้ดังกล่าว</p> <p>๒.๒ การจ้างเหมาบุคคลภายนอกดำเนินการขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การจ้างขุดหลุม การจ้างปลูก การจ้างดูแลรักษา ส่งผลให้คนในชุมชนหรือผู้เข้าร่วมโครงการ มิได้มีส่วนร่วม อาจทำให้เสียโอกาสในการรับความรู้เพื่อนำไปต่อยอดขยายผลต่อไป</p> <p>๒.๓ ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับปริมาณคาร์บอนในดิน เปรียบเทียบก่อนปลูกและหลังปลูก โดย สพด.มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นผลผลิต (Output) แต่ไม่มีข้อมูลด้านคุณภาพดินหลังการดำเนินงานกิจกรรมเสร็จสิ้น (เชิงคุณภาพ) ที่จะแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เช่น การเปลี่ยนแปลงของธาตุหรือคาร์บอนในดิน เป็นต้น</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำแผนบรรเทาสภาวะโลกร้อนทางการเกษตร โดยความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัด กรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นผู้ประสานความร่วมมือ แผนงานสภาวะการจัดการทรัพยากรดินกับสภาวะโลกร้อน เพื่อแนะนำหรือส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติ ดังนั้น การจัดทำข้อมูลก๊าซคาร์บอนในดินกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปลูกพืชที่ผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจก จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อใช้ในการดำเนินงานโครงการ เห็นควรปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>๑. การจัดหากกล้าไม้ สพด.ควรคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร ซึ่งหน่วยงานสามารถประสานกับกรมป่าไม้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อขอรับการสนับสนุนความรู้หรือกล้าไม้ (ถ้ามี)</p> <p>๒. สพด.ควรให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมทุกขั้นตอน เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนและความเป็นเจ้าของที่จะดูแลขยายผลต่อไป และยังเป็นการสร้างโอกาสในการให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกและการปลูกไม้ยืนต้นเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วย</p>

ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	<p>๓. การดำเนินงานทุกกิจกรรม/โครงการต้องมีหลักฐานแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามระเบียบราชการงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบ่งชี้ถึงความคุ้มค่า ดังนั้น นอกจากได้ผลผลิตตามเป้าหมายแล้ว กิจกรรมนี้จึงควรมีข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับคาร์บอนหรือธาตุดินที่เกิดจากผลการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังดำเนินโครงการระยะเวลา ๓-๕ ปี ซึ่งจะเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความคุ้มค่าบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ตามภารกิจกรมและตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ</p>
<p>๓. ผลการดำเนินงานกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ (สงป.) และมีต้นทุนงานที่เพิ่มขึ้น เช่น การสร้างเรือนดูแลกล้าไม้ การจ้างดูแลกล้าไม้ก่อนปลูก เป็นต้น</p>	<p>หน่วยงานอาจพิจารณาการปรับแผนการดำเนินการโดยจัดสรรพื้นที่ตามการได้รับจัดสรรงบประมาณ (ครั้งละ ๕๐%) โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการงานในแต่ละช่วงเวลา รวมทั้งการดำเนินงานทุกกิจกรรม/โครงการ หน่วยงานควรมีการจัดเก็บข้อมูลด้านผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด ความสำเร็จ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้เกิดการขยายผลต่อยอดต่อไป และเป็นฐานข้อมูลของหน่วยงานและกรม</p>